

Patentlisensavtalens stilling ved konkurs

Morten Smedal Nadheim
2025

PATENTED

BAHR

Struktur

1. Patentlisensavtalen
2. Lisensavtalens stilling ved lisensgivers konkurs
3. Lisensavtalens stilling ved lisenstakers konkurs
4. Lisensavtalen som panteobjekt
5. Rettspolitiske betraktninger

Patentlisensavtalen

Oppfinner – oppfinnelse – patentsøknad – patent

Patentloven § 1: "Innenfor ethvert teknisk område har den som har gjort en oppfinnelse som kan utnyttes industrielt, eller den som oppfinnerens rett er gått over til, i overensstemmelse med denne lov rett til etter søknad å få patent på oppfinnelsen og derved oppnå enerett til å utnytte den i nærings- eller driftsøyemed»

Begrunnelse – den som sår skal få høste

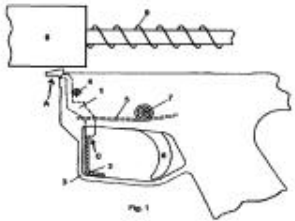

Lisensavtalen: Knoph, Åndsretten (1936), «løsner på enerettsposisjonen» til fordel for lisenstaker.

Patentlisensavtalen

Formålet bak lisensavtalen

Innehaver/Lisensgiver — Lisenstaker

Innhold

- Eksklusiv lisens
- Enelisens
- Enkel lisens (Ikke-eksklusiv lisens)
- Utnyttelsesrettens omfang
- Jurisdiksjon/markeder
- Konfidensialitet
- Bruk av forretningshemmeligheter/know-how
- Bestemmelser om eierskap til videreutviklinger
- Biforpliktelser
- Kvalitet
- Lisensavgift

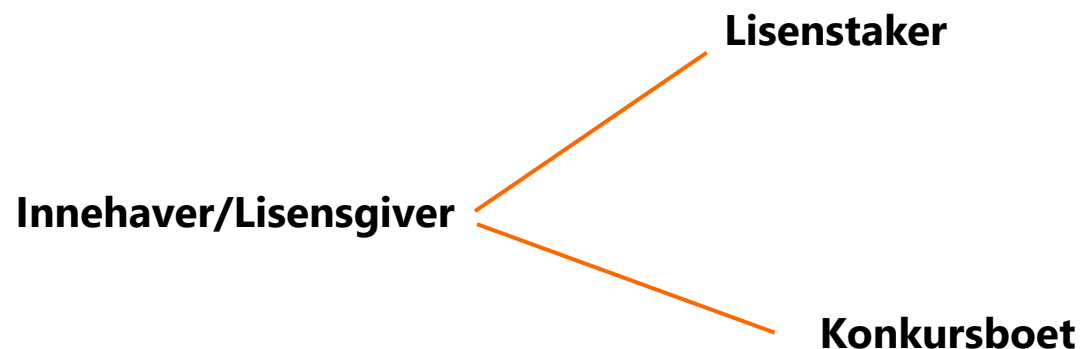
| Patentlisensavtalen – lisensgivers konkurs

Lisenstaker

- Trygghet for investeringer
- Kjøpe patentet, spørsmål om verdsettelse
- Ønsker at boet må respektere avtalen i så stor utstrekning som mulig.

Konkursboet

- Videre selge patentet/virksomheten for mest mulig penger
- Heftelsesfritt patent er gjerne verdt mer enn patent med lisensavtale

Patentlisensavtalen – lisensgivers konkurs

Patentet beslaglegges, dekl § 2-2

Patentet omfattes av generalbeslaget.

Patentloven § 44 a (4)

“Tinglysingsloven §§ 23 til 25 og §§ 30 til 32 a gjelder tilsvarende så langt de passer”

Lisensavtalen

- Utnyttelsesrettens omfang
- Konfidensialitet
- Bruk av forretningshemmeligheter/know-how
- Bestemmelser om eierskap til videreutviklinger
- Biforpliktelser

Rettsvernets omfang:

Tingelige og obligatoriske rettigheter?

Rett som knytter seg til et formuesgode, og som er formulert på en slik måte at den kan gjøres gjeldene overfor enhver?

Vaktmestereksempelet.

Patentlisensavtalen – lisensgivers konkurs

Innehaver/Lisensgiver

Patent med virkning i Norge

Lisenstaker med lisensrett til utnyttelse i Norge

Tysk konkursbo

Patentlisensavtalen – lisensgivers konkurs

Innehaver/Lisensgiver

Patent med virkning i Tyskland

Lisenstaker med utnyttelsesrett i Tyskland

Norsk konkursbo

Lisensavtalens stilling ved lisenstakers konkurs

§ 7-12. Avtaler om produksjonsavgift.

Har skyldneren forpliktet seg til å betale avgift (royalty) av sin produksjon, kan avgiftskravet for produksjon som er blitt påbegynt før åpningen av bobehandlingen og hvor det er foretatt investeringer av betydning, bare gjøres gjeldende som dividendekrav, selv om produksjonen blir fullført eller det produserte solgt av konkursboet eller skyldneren etter åpning av gjeldsforhandling. Konkursboet eller skyldneren må likevel betale fullt ut så meget av avgiften som svarer til den medvirkning den annen part har ydet etter åpningen av konkursen eller gjeldsforhandlingen.

Lisensavtalens stilling ved lisenstakers konkurs

Lisensgivers interesser:

Forhindre at lisensen havner hos en brysom konkurent

Konkursboets /kreditorfellesskapets interesser

Nyttiggjøre seg av lisenstakers investeringer
Selge lisenstakers virksomhet
Videreoverdra deler av selskapet/selkapets utstyr med lisensretten
Videreoverdra lisensretten isolert sett

Skillet
mellom
salg og
lisens

Lisensgiver

Lisenstakers
konkursbo

Lisenstakers
konkursbo

Patentl § 43: «Har patenthaveren gitt en annen rett til i nærings- eller driftsøyemed å utnytte oppfinnelsen (lisens), kan denne ikke overdra sin rett til andre med mindre annet er eller må anses å være avtalt.»

Dansk rett
Svensk rett
Gjeldende rett

Overdragelig lisensavtale, men med hevingsrett ved konkurs
- Prekonkursklausul

Lisensavtalens stilling som panteobjekt

Pantel § 4-11 1) Rett til patent og rett til registrert varemerke som gjelder her i riket kan pantsettes. Det samme gjelder

e) overdragelig avtalelisens som er registrert i patentregisteret, varemerkeregisteret eller i Patentstyrets særskilte register over europeiske patentsøknader

- Patentrettens sårbarhet
- Avhengig av forretningshemmeligheter

Rettspolitiske betraktninger

- Lisensavtalen som panteobjekt
 - Målet var å gi start-ups og gründere tilgang til kreditt i oppstartsfasen
 - Løtveits pakkeforslag
- Lisensavtalen og konkurs
 - Forskjellig rettsvernsakt for patentlisens og lisens til bruk av forretningshemmeligheter
 - Behov for unntak fra prinsippet om først i tid best i rett?
 - Behov for harmonisering på tvers av landegrensene

Takk for meg!

**Morten
Smedal Nadheim**

SENIOR ASSOCIATE

+47 994 80 913

monad@bahr.no

BAHR

Oslo – Bergen - Tromsø